2014. november 20., csütörtök • LXXII. évfolyam • 271. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

„Nem utat mutatunk, csak az emberek dühének katalizátoraként működünk”

- Nemes Balázs, a hétfői tüntetés kezdeményezője is lát szervezési hibákat.
- Az elmúlt 25 év elutasítása kapcsán árnyalta a kritikát: többet vártak. →2

NÉPSZABADSÁG
Rejtvény
12 oldalas ingyenes melléklet
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN!

Botrány Megsokszorozódott a rákban meghaltak száma, a hatóságok tétlenek

Gyilkol az azbeszt Selypen

Az egykori cementgyár maradványai Selypen. Az üzem 1971-től évtizedeken át az eternitelemek gyártásához azbesztet használt. A folyamatosan kiszabaduló azbesztszálak gyógyíthatatlan betegségeket okoztak. A gyárat tíz éve zárták be, tavaly robbantották fel. Azóta még veszélyesebb. FOTÓ: MTI – KOMKA PÉTER

Három miniszter próbál pénzt szerezni egy súlyos egészségügyi kockázatot jelentő selypi gyártelep azbesztmentesítésére, lapzártakor még nem tudni, milyen eredménnyel. A volt cementgyár öt kilométeres körzetében évek óta rekordszámú daganatos beteget regisztrálnak, az érintettek fele már meg is halt.

Danó Anna–Hargitai Miklós

A Heves megyei Zagyvaszántóval határos Lőrincihez tartozó Selyp faluban 1971-től egészen 2004-ig gyártottak azbeszttartalmú termékeket. A gyárat ekkor bezárták, tavaly nyáron pedig robbantásos technikával bontották le az épületet. A robbantásra a helybeliek úgy emlékeztek: méteres porfelhő borította be a falut és a környéket. Bárki végignézhette mindenféle védőruha nélkül. Az épület romja veszélyes hulladék, a tavalyi bontás óta a porát szabadon viszi a szél. Úgy tudjuk: a 26,5 ezer tonna hulladék elszállításáról, ártalmatlanításáról eddig több javaslat is készült, a megvalósítás viszont még várat magára.

Pedig tavaly már a közegészségügyi hatóságok is szembesültek a gyár korábbi működésének következményeivel, az első tömeges mellhártyadaganatos megbetegedésekkel. A régi gyár öt kilométeres sugarú körzetében 2006 és 2012 között legalább tucatnyian haltak meg mellhártyadaganatban, a halálozási arány hirtelen az országos átlag harmincháromszorosára emelkedett. Ezt a daganattípust az esetek 85 százalékában az azbeszt okozza. A levegőbe kerülő azbesztszálak belélegezve egészen mélyre jutnak a tüdőben, ahol fennakadnak, és eltávolíthatatlanul betokozódnak. Tíz-húsz év után gyógyíthatatlan azbesztiózist okozhatnak. Ez a betegség a szilikózishoz hasonlóan a tüdőben kötőhártyatúlburjánzást okoz, és krónikus nehézlégzéssel jár; a kór gyógyíthatatlan. Az azbeszt belégzésének másik súlyos következménye az úgynevezett mezotelióma, a mell-, illetve hashártyarák. A mezotelióma a zsigereket borító savós hártyák rosszindulatú daganata. Az azbeszttel kapcsolatba hozható rosszindulatú mellhártyadaganat sokáig, akár 25-30 évig is rejtve marad, felismerése igen nehéz.

2007 és 2012 között 28 ilyen daganatos megbetegedést találtak a helyi orvosok, és 14 ember már meghalt. Az esetek halmozódása miatt a megyei kormányhivatal vizsgálatot indított. A helyszíni bejárás után kiderült, a 26,5 ezer tonna veszélyes hulladékot kellene a faluból, a volt gyárépület területéről eltakarítani. A lebontott épület azbesztes törmelékéből a port szabadon viszi a szél a környéken élők portájára. A bontási terület közvetlen közelében lakónegyed, óvoda, bölcsőde, orvosi rendelő található. A lakóházakat ugyanakkor – éppen az azbeszt miatt – nem lehet eladni: sokan féláron is szabadulnának tőle, hogy menekülhessenek a rákveszélytől, de nincs vevő.

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség külön vizsgálatban megállapította: a gyár bontási törmeléke azbeszttel szennyezett. Ezt azonnal le kell fedni, illetve el kell onnan szállítani. Egyben jelezték a kormánynak, hogy az építőipari hulladékból a helyiek gyűjtögethettek, akár beépíthették a házaikba, ezért szükség volna a lakások átvizsgálására is. Ezt a lépést azonban meglehetősen magas politikai kockázatúnak értékelte az erről készült jelentés. Maga az eltakarítás a legolcsóbb változat szerint mintegy 1,3 milliárd forintba kerülne, ennek az összegnek a megszerzéséért lobbizik most három kormánytag: *Balog Zoltán* humánminiszter, *Fazekas Sándor* földművelésügyi miniszter és *Varga Mihály*, a nemzetgazdasági tárca vezetője.

Folytatás az 5. oldalon

ÖTÖDIK HASÁB

Sárkány

„Ez csupán a tényfeltárás illúziója, Mr. Pope” – nyugtatja meg a Syriana című fiktív filmben az amerikai igazságüggyel tárgyaló ügyvéd a korrupt olajmágnást: elég két embert beáldozni a csapatából az igazságszolgáltatásnak, és akkor ő és a cége megmenekül a további eljárás alól. Könnyen lehet, hogy hasonló beszélgetések ma Magyarországon a valóságban is elhangzanak trafikügyben. Igaz, egyelőre az is kérdéses, hogy végül milyen szintre jut a trafikbotrány nyomán papíron régóta folyó, ám a korrupcióellenes amerikai fellépés óta nagyobb fordulatszámra kapcsolt ügyészségi nyomozás.

Az viszont biztosnak tűnik, hogy néhány bűnbakon kívül kár többre számítani. Ha ugyanis az ügyészség és nyomában a rendőrség valaha is komolyan vette volna a trafikügy feltárását, úgy mára már igencsak szellősek lennének a parlamenti kormánypárti padsorok. A trafikcsalás miatt elvileg (és jogilag) tucatnyi ismert nevű közhivatalnoknak, Fidesz-párttagnak, holdudvaroncnak – nagyjából megyei szinttől felfelé egészen a legfelső vezetésig – kellene és lehetne a körmére nézni. Ezen túlmenően a hatóságok szerint ezernél is több, kormányzati mutyistákkal összejátszó pályázóval szemben járhattak volna el. Már egy éve rendelkezésre állnak hangfelvételek, belső levelezések, néhány hónapja pedig a pályázati pontozás, amelyekből tisztán kiderül: a trafiktender egy országos méretű csalás volt. Nem rendszerhiba, hanem maga a rendszer. A „zavaros húsz év” után a Fidesz kezében monopolizált és intézményesült korrupció, ahol már az is csak költői kérdés, hogy vajon a nyomozó hatóságok is a mechanizmus részeivé váltak-e. Szóval senkinek se legyen illúziója: a sárkány ellen is csak a mesében hat a sárkányfű. Ahogy a szervezetben már áttétessé vált rákot sem lehet egyetlen vágással kiirtani. *(A szerk.)*

Vélemény

Nemzeti Cement Zrt.
Nálunk az üzleti lehetőségek nem adódnak, hanem központilag megteremtik őket – írja Kriván Bence. →9

Zavaros évtizedek
Az állandósult esélytelenség vitte utcára a szegedieket – így érzi Tanács István. →9

Svájc megbízik az Ökotársban, és ismét folyósítja a támogatásokat

A norvéghoz hasonló alapból érkező alpesi kifizetéseket a Kehi-vizsgálat hírére állították le, de most Bern újra zöld jelzést küldött: bizalomvesztésre ugyanis nem talált okot. →5

Brüsszelbe üzent, és üzletelni próbált Moszkvában Szijjártó Péter

Taktika vagy sem, de épp az orosz fővárosban tett hitet az Európai Unió szankciói mellett a magyar külügyminiszter. A tárgyalásokon viszont a 3-as metró felújításáról volt szó. →4, 8

KIBESZÉLŐSHOW AZ ÜGYÉSZSÉGEN
A kitiltási botrány után a hatóságok megvonták a vállukat: konkrét információ nélkül ugyan kit ellenőrizzünk? Lapunk úgy tudja, az ügyészség végül talált okot a nyomozásra: a trafiküzemeltetésre pályázatot benyújtott győzteseket és veszteseket hallgatja meg. Sokan már ki is pakoltak. →6
FOTÓ: KORPONAI TAMÁS

9 770237 377046 14271